

Аслă Çентеру явĕ умĕн

Йывăрлăхра пуçне усман

Тахçан авалах ачана сута кун курсанах ача мĕнле ченессине шутланă. Ку вăл пĕр сынпа телприне уйăрма кирлĕ пулнă ёнтĕ. Ятсăр пуçне хушамат та кирлĕ пулнă. Ана вара сын мĕнлине пăхса палăртнă пек туйăнат. Пуртапа каскалама юратакана Плотников тенĕ, сĕтел-пукан асталакан Столяров пулса тана, вĕсен кайăксемпе тискер чĕр чунсем сине сунара суреме кăмăллакан сума Охотников хушамат сыпăсна, Огородников кил картишĕнче аппаланма юратакана пелтернĕ. Гусева Уткин хушаматсем малтан килте хурсем е кавалаксем тытса усранине сыханнă ёнтĕ. Харавçа сынна Зайцев, чăрсăрине Волков тенĕ пек туйăнат.

Чакă кайăкпа сыханнă хушамата вара чăвашла кăна мар, вырăсла куçарсан та Сорокин тесе ченме пулсан. Чакă пирки терлĕрен каласçĕ. Чăвашра ытларах чакă пакăлтатма юратакана пелтерет. Чакă йăви патне пырса тухсан вăл пурне те илтмелле чакăлтатма тытнă. Елĕкрен сăнана тарах вара кил картине чакă пырсан хăна килесе кĕтнĕ.

Мĕншĕн сăмах хускатрам-ха элĕ Чакă хушамат пирки? Астан, мĕнле майпа сыпăсна Василий йăвалне Александр ку хушамат, ун пирки никама та тĕплĕн каласа пама пултараймарĕ. Ирнĕ ёмĕрен 20-меш çулĕнче Александр инçетри ялсене

хĕр шыраса вăхата ирттерес темест, пĕчĕкрен пĕрле уснĕ Тимуха хĕрне Уринене качча илсе сĕмĕ савăрат. Крыловсен сĕмийе каласса татласа вĕсем Юнкапăс ялĕнчен сурма урла кăса вăрман сума Там вар текен вырăна куçса тухасçĕ. Александр Уринен йăвал суралать.

1921 çул сентябĕр тупĕ пулнипе пĕтĕм чăваш сĕрне выслăх килсе савать. Сăмăллах пулман пулин те, чăтса ирттересçĕ.

Эрипен пурнăс майлашăна савать. 1923 çулхи апрелĕн 1-мешĕнче сĕмĕре хĕр суралать вĕсен. Часах

ачана Юнка чиркĕвĕнче ят хураçĕ. Хайсем пите тусла пулнăран чиркĕ пулĕ ачан кумĕ пулма кирĕшет, ятне чиркĕ старости Валентина Чакă тесе сыраса хурать.

Кунсем иртесĕ. Ялсене колхозсем йĕркеленме пуçласан, Чакăсен сĕмийĕ ёлĕкхи вырăна куçса килсĕрт савăрат, вĕсем йĕркеленĕ колхоз членĕсем пулса тараçĕ. Кунта куçса килччен вара Урине татах тепĕр хĕр суратать.

Чакăсен ачисем пурте Юнкари тулли мар ватам шултан лайăх палласемпе вĕренсе тухасçĕ.

Пурнăс малала йĕркеленсе пырат темелле. Анчах та тискер те хаяр вăрçа пулсан. Вай пирки арсынсем фронта кайса пĕтесĕ. Çавна май Юнка ял Советĕнчен 6 хĕре йыхрав хучĕ парса салтак пăтти сĕме асатасçĕ. Аста кăна вай хушман-ши ун чухне хĕр-салтаксем: санитаркăсем пулса вăрçа хирĕнчи сусăраннă салтаксене пĕрремĕш пулăшу парса госпитальсене асатнă, госпитальсене тăрăшнă, заводсемпе фабрикасенче сĕрне-кунне пĕлмесĕр ёсленĕ, чукун сулсем тунă, кĕперсене нимĕс самолечĕсем бомбăсем параси сменлесрен зенитчиксем пулса савăсна.

Валентина Чакă вара йыхрав хучĕ таван вырăнсенчен чылай аякри сĕршывсене ситсе курмаллине пелтернĕ. Шапа ана Украина,

Белоруси, Польша, Германи сĕресене те илсе ситернĕ. Вăл алăран хĕс-пашал уйăрмасăр дивизи штабĕнче коммунаторпа ёсленĕ, связистка пулнă.

Валентина Чакăн (Васильеван) пичĕшĕ Эстони сĕре сичне савăшат, ункăна лексен шурлăхлă вырăнта хутлĕх тупса партизансен отрядне йĕркелет, ташмана тустарма чаранмасть. 4 хутчен аманнă хыçсăн урине сухатса вăрçа инваличĕ пулса киле тавранать.

Валентина Александровна сĕнтернĕ киле таврансан Илья ятлă йĕкĕтпе пĕрлешет. Тем пек килĕштерсе пурнăсĕ пулсан та, 53 çултах Вальана талăх арăм туса хурса упăшки сĕре кĕрет. Пĕтĕм йывăрлăх Валентина хул пуçсыйĕ сине тиенет. Ачисене те ура сине тартмалла, хушалаха та юханма памалла мар, выльăх-чĕрлĕхне те усрас пулат, ёсе те суремелле. Пĕтĕмĕх чăтса ирттерет хĕрарăм. Йывăрлăхсем умĕнче пуçне усмасть, ура сине татах сирĕп-рех, хытарах тăма тарашат.

Çапла вара кăсалхи апрелĕн 1-мешĕнче Александр Урине хĕрĕ Валентина хайĕн суралнă кунне 85-меш хул палла турĕ. Вăрçа тата ёс ветеранне сак кунта саламанлипе пĕрлех татах вай-хал, сывлăх суннă пулăттăм.

И. ВАСЮХИ,
ёсе вăрçа ветеранĕ.
Юнкапăс ялĕ.

Пелтерусем. Объявления

Администрация Моргаушского района сообщает о наличии свободного земельного участка к распределению на правах аренды, для сельскохозяйственного производства, из земель сельскохозяйственного назначения, с кадастровым номером 21:17:020202:93, местоположение: участок находится примерно в 200 м по направлению на юг от ориентира жилой дом, расположенного за пределами участка, адрес ориентира: Чувашская Республика, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение, с. Ильинка, ул. Заводская, дом 7 площадью 58603 кв.м.

Заявления от граждан принимаются в течении месяца со дня выхода настоящей публикации по адресу: 429530, село Моргауши, улица Мира, дом 6 (здание администрации), кабинеты № 312 и 317, с 8-00 час. до 17-00 час. ежедневно, кроме выходных дней. Телефон для справок: 2-12-66.

Юнкапăсĕнчи Сюльдеркинсен кĕркуннехи икĕ путек сухалнă. Тĕсĕ хура, сăмкисем сичне шурă пур. Куракансене, тĕлне пĕлекенсене сак телефонсемпе шанкăрвалла ыйтатпăр: 8-919-652-71-17, 8-905-198-40-17.

Октябрь уйăхĕнче пăруламалли хĕрлĕ тĕслĕ тынашки сутатпăр. Тел.: 8-927-853-78-55, 32-2-50.

Хура тĕслĕ сумалли ёне сутатпăр. Тел.: 8-937-371-31-63. 1-2.

ЧП Ершов А.В. продает и делает на заказ банные печи любой формы, а также гаражные и уличные ворота и т. д. (сварочные работы с выездом). Имеются в продаже угольники, трубы, швеллера, листы б/у. Тел.: 8-919-655-21-51. 1-2.

ОКНА ПЛАСТИКОВЫЕ

от ведущего производителя Чувашии теперь...
В МОРГАУШАХ

Здание "СЕЛЬХОЗТЕХНИКА", 2эт

29-80-60 8-927-669-80-60

Весь апрель - скидка 20%

Продаю цемент, шифер, блоки, кирпичи любые, пеноблоки и другие строительные материалы. Оплата наличными и безналичными. Тел.: 8-903-357-46-75. 3-6.

ОКНА И ДВЕРИ

пластиковые от 2500 руб. | металлические от 4500 руб. межкомнатные от 1000 руб.

Замер, установка, гарантия
Телефон: 8-905-345-77-19. 3-3.

ИП Баранов Э.И. продает строительные материалы: доски хвойные обрезные 6-метровые 50x120, 50x150, 50x200; брусья 100x100, 100x150, 150x150, цемент, шифер, рубероид 15 м. Обращаться в «Моргаушагропромснаб» или по тел.: 8-903-346-40-58. 2-6.

Спутниковые антенны ТРИКОЛОР с установкой, регистрацией и обслуживанием. Тел.: 8-905-345-77-19. 4-6.

КПКГ «Агрокредит» принимает сбережения, выдает займы. Ждем вас по адресу: с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, д. 4. Тел.: 2-18-13, 8-927-995-03-41. 18-20.

ЗАКУПАЕМ ПО ДОРОГИМ ЦЕНАМ: - упитанных быков, телок, коров в живом виде. АВТО-перевозки: УАЗ-тент бортовая 1300, санпаспорт, медицинская книжка. Тел.: 60-662, 8-960-305-15-97. Герман. 4-4.

Продаю кирпич: силикатный, красный одинарный М-150, М-125, красный полуторный пустотный М-125, КББ, керамзит, гравмассу, красный половняк. Тел.: 8-903-358-20-97, 44-20-97. 13-13.

Требуется каменщики-облицовщики в Москву. Оплата 500 руб. кв. м., монолитчики. Тел.: 8-926-732-19-08. 1-2.

Открылся магазин «Автозапчасти» по ул. К. площадь, д. 3, в киоске станции «Юный техник». Также оказываем услуги в шиномонтаже по раскатке-правке стальных дисков R-12 - R-16. Тел.: 8-937-371-11-03, 2-13-32. 1-2.

Район администрацийĕн культура тата архив ёсĕсен пайĕпе культура ёсченĕсен профсоюз райкомĕ Шурча библиотекин заведующийĕ пулса ёсленĕ
Таисия Яковлевна МАТВЕЕВА
йывăр чирленĕ хыçсăн вилсе кайнă пирки сĕмийе тата сывăх сыннисемпе пĕрле чĕререн хурланса пелтересçĕ.

Кăпасра суралса уснĕ, нумай сул механизаторта ёсленĕ ёс ветеранĕ тата юратнă таван
Виталий Федотович ИЛЬИН
вилсе кайнă пирки вĕсен сĕмийе пĕрле Ильинсен, Ягуновсен тата Кудряшовсен сĕмийсем тарăнн хурланни сичнен пелтересçĕ.

Мулкачкăссинчи вăрçапа ёс ветеранĕ нумай сул Муркаш райповĕнче тĕп бухгалтерта ёсленĕ
Панфил Иванович СМИРНОВ
нумай чирленĕ хыçсăн вилсе кайнă пирки таванĕсем вĕсен сĕмийе пĕрле тарăнн хурланни сичнен пелтересçĕ.

Хасатан ситес номерĕ майн 8-мешĕнче тухать.

«Сурхи сăнсем» ярамран

Улмуçси пахчи

Урампа иртсе пыратчĕ кĕршĕ ял каччи, Куç хĕссе мана шыратчĕ шермет ачи, Пăшăл-пăшăл пехиллерĕ улмуçси пахчи, «Кĕрсе тух», - тесе юрларĕ юрăс-шăнкăрчи.

Сав кунран чĕрем хусканчĕ, пăллантарма сук. Ыйăх та килме парăхрĕ, суттуна тин сук. Шухă туйăмсем суратрĕ чăрсăрланнă пуç, Çалтăр евĕр йăлтăртатрĕ хĕм сапакан куç.

Витĕнчĕ шап-шур пĕркенчĕк улмуçси пахчи, Сунат савса, ши! шăхăрса юрлатъ шăнкăрчи. Пирсе ситнĕ сырла тейĕн, хĕр тути вĕри. Кĕр пуянĕ туй тавать пуль – суламла чĕри.

Пахча сийĕн сунат сарчĕ шăнкăрч(ă) чĕппи, Хĕп-хĕрлĕ улма валесрĕ улмуç туратти. Сырма урла чупса кăсрĕ канăсăр каччи, Ыр кун-сул сене пуç тайрĕ улмуçси пахчи.

Хула-хулăн иртсе кайрĕ мăшăр тавалла, Кученес парса асатрĕ улмуçси пахчи. Мăшăр-мăшăр чĕп вĕстерчĕ савăк шăнкăрчи, Тепĕр сул татах килетпĕр, терĕс пулмалла.

Улма пахчипе пыратпăр мăшăрпа пĕрле, Сепĕс чуп туса илетпĕр сĕрлехи сĕмре. Улмуç пахчи пушманман-ха, пуç таять сĕре, Шăнкăр-сем каллех килесĕ, савăнать чĕре.

Василий МАКСИМОВ.

Редакци почтинчен

Ватăсене пулăшатпăр

Пирĕн школ ачисем вăрçа ветеранĕсене, ватă сынсене пулăшасси йăлана кĕчĕ. Нумаях пулмасть эфир Георгий Арсентьевич Мартынов патĕнче пултăмар. Эфир тĕрех ёсе тытăнтăмар: пахчара йăрансем турăмар, картишне сўпсапран тасатрамар. Пирĕн ёсĕпе ветеранпа мăшăрĕ кăмăллă пулчĕ. Георгий Арсентьевич вăрçа сўлесене

аса илчĕ. Сакăр вунăран иртнĕ пулин те, вăл хайне сирĕп туять. Пире унăн каласăвĕ шухăша ячĕ. Эфир пурте пĕр шухăшлă пултăмар: вăрçа сĕр сичне нихăсан та ан пултăр.

Анжела ИВАНОВА,
Муркаш шкулĕнчи 6 А класс мăрĕ.

Сăн ўкерчĕкре: асанмалăх – сăн ўкерчĕк.

Больше окон, красивых и деревянных!

Евроокна

Доказано, что из всех строительных материалов только дерево имеет органическое, т.е. живое происхождение. Дерево дышит и лечит. А деревянные окна от компании ООО «Виват» приносят своим хозяевам не только тишину соснового леса, но и незаменимые яркие мгновения. Заказать красивые окна можно по адресу:

Чувашская Республика, Моргаушский район,
с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, д.23
Тел./Факс (83541) 2-15-86
e-mail: vivat@cbx.ru
Сот. тел.: 89061309299
89034767616

Выезд замерщика бесплатно.

Халăх медицина

Пилĕке сиплет

Ревматизм нумайăшне аптăратать пулĕ. Кăшт йывăр йăтма та юрамасть-çке. Шăнса та ёлкĕрейместĕн – пилĕке яраса илет. Упасарри (папоротник) курăкĕнчен тўшек сĕлесĕ сывăрса пăхар. Пĕр уйăх ун сичне сывăрсан ыратни майĕпен чакать. Вăхăт иртнĕсемĕн ревматизм иртме те пултарать.

Моргаушская районная газета «Сентеру Ялавĕ»
УЧРЕДИТЕЛИ:
Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики.
Государственное унитарное предприятие Чувашской Республики "Моргаушский издательский дом".

Главный редактор А.И. ТИХОНОВ.
АДРЕС: 429530, Чувашская Республика, село Моргауши, улица Мира, дом 9.
ТЕЛЕФОНЫ: директор-главный редактор - 2-11-36, заместитель главного редактора - 2-12-82, бухгалтерия - 2-11-35, отделы: общественно-политической жизни - 2-12-82, экономики - 2-11-38.
Факс: 2-11-36; E-mail: morpress@cbx.ru
Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по Приволжскому федеральному округу.
Свидетельство о регистрации СМИ ПИ № ФС 18-2329 от 15 августа 2005 года.

Объем 1 усл. печатный лист.
Рукописи не возвращаются, объемом более 2 стр. не принимаются.
Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений.
ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822.
Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам.
Деловой по номеру Шапошников В.Л.
Номер подписан 04.05.2008 г.
Время подписания в печать: по графику – 17 час. 20 мин, фактическое – 17 час. 20 мин.
Заказ Тираж 3637.